

ROSSEELS, Emmanuel (Antwerpen 11 juli 1818 –
Antwerpen 2 december 1904).

Was achtereenvolgens bontwerker, bankbediende,

makelaar in effecten en beheerder van het Plantijn-museum te Antwerpen. Rosseels speelde een rol in het Antwerpse verenigingsleven als voorzitter en tweede voorzitter van **De Olijftak**, als oprichter van **De Scheldezonen** en als medestichter van het **Nederlandsch Kunstverbond**. Hij leidde het tijdschrift *De Vlaemsche Letterbode* (1843-1845) samen met H. Colins en Van Hoogeveen-Sterck.

Met zijn eerste toneelstuk *Julia of Muziek en Liefde* (1835) bracht Rosseels na 1830 het Antwerps toneel opnieuw tot leven. Met naïeve gemoedelijke stukken zonder ingewikkelde intrige kwam hij tegemoet aan de conventionele smaak van zijn generatie, door beheerst een eigen burgerlijke ethische code bij het publiek uiteen te zetten en te trachten tussen de partijpolitieke geschillen te bemiddelen op verdraagzame basis (bijvoorbeeld *Liberael en Clericael*, blijspel, 1861). Hij werkte samen met **Pieter F. van Kerckhoven** voor het historisch drama en met C.P. Dumont voor het burgerlijk drama. In zijn toneelstuk *Theodoor van Ryswyck of, Schuw de plaetsen waer de plagen vallen* (blijspel, 1852) werd de **Belgische Revolutie** van 1830 gezien als een Waals initiatief tegen Nederland. Een militant protestantisme verleidde hem ten slotte tot brutale antikatolieke stukken (bijvoorbeeld *Die brave mijnheer Zakkers*, treurspel, 1879). Het had een betekenis dat hij in het Nederlands schreef, maar daarom was Rosseels nog geen combattief flamingant.

WERKEN: *Dramatische Werken*, 5 dln., 1879; – *Het huis van Christoffel Plantijn*, 1886; – *Levenswijsheid in spreekwoorden en volksgezegden*, 1893

LITERATUUR: C. Tindemans, *Mens, gemeenschap en maatschappij in de toneelletterkunde van Zuid-Nederland: een systematische analyse van de themathiek van het realistisch burgerlijk drama*, 1973; – M. Carlier en A. Deprez, *Muzen-Album* (1843-1848), *De Vlaemsche Letterbode* (1843-1845), *Het Vaderland* (1844-1845), *Het Vaderland en de Vlaemsche Letterbode* (1845-1846), *De Vlaemsche Stem* (1846-1853), *De Moedertaal* (1849-1853), *Bydragen van het Nederduitsch Tael- en Letterkundig Genootschap te Brussel* (1848-1849) (Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften in de negentiende eeuw, nr. 16, 1987).

CARLOS TINDEMANS* EN SAM VAN CLEMEN